

Sygnatura akt III C 243/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia, 18 czerwca 2024 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sebastian Otto

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Brutkowska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2024r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w S.

przeciwko A. G.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sędzia Sebastian Otto

Sygn. akt III C 243/24

UZASADNIENIE

wyroku z 18 czerwca 2024r.

Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w S. wniósł o zasądzenie od A. G. kwoty 17 785,06 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od kwoty 13 780,92 zł od dnia 31 marca 2023 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa podniosła, że pozwana – na wniosek z dnia 15 czerwca 2020 r. – uzyskała dofinansowanie w trybie przepisu art. 15 g ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych - świadczenie na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie (...) w łącznej kwocie 13 780,092 zł. Dnia 11 września 2020 r. pozwana dokonała rozliczenia wniosku. Złożone dokumenty nie wskazywały na to, aby pracownicy objęci wnioskiem byli pracownikami zatrudnionymi w związku z prowadzoną przez pozwaną działalnością gospodarczą.

Wsparcie na mocy przepisu art. 15 g ust. 1 ww. ustawy przysługuje przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Zgodnie natomiast z art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, prowadzenie szkoły lub placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182 oraz innej formy wychowania przedszkolnego nie jest działalnością gospodarczą. W konsekwencji, pozwana jako podmiot prowadzący niepubliczne przedszkole oraz niepubliczną szkołę podstawową nie jest podmiotem uprawnionym do otrzymania wsparcia w trybie przepisu art. 15 g ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z

zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Pozwana zobowiązana jest zatem zwrócić kwotę przyznanego wparcia wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, zgodnie z warunkami określonymi w umowie i we wniosku.

Pozwana, wezwana do zapłaty pismem z dnia 25 lipca 2022 r. i 23 września 2022 r., odmówił zapłaty.

9 lutego 2024 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (ówczesna sygn. akt I Nc 50/24).

Pozwana zaskarżyła nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła, że prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Niepubliczne Przedszkole (...), Niepubliczna Szkoła Podstawowa, Usługi (...) i jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy Prawo przedsiębiorców. Prowadzenie działalności gospodarczej w powyższym zakresie oraz zatrudnianie pracowników odbywało się na podstawie Kodeksu cywilnego, a umowy o pracę podlegały obowiązkowi ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w S. został szczegółowo poinformowany o zakresie prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Przyznane środki zostały wykorzystane w sposób zgodny z wnioskiem i umową. Brak zatem podstaw do ich zwrotu.

Na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty stracił moc i sprawa została skierowana do rozpoznania na rozprawie.

W dalszym toku procesu strony nie modyfikowały swoich stanowisk procesowych.

Ustalenia faktyczne:

A. G. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Niepubliczne Przedszkole (...), Niepubliczna Szkoła Podstawowa, Usługi (...) na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Prowadzona działalność oznaczona jest następującymi kodami:

a) przeważająca działalność 85.20.Z szkoły podstawowe,

b) wykonywana działalność:

- 85.20.Z szkoły podstawowe,

- 88.91.Z opieka dzienna nad dziećmi,

- 85.60.Z działalność wspomagająca edukację,

- 85.10.Z placówki wychodzenia przedszkolnego.

Dowód:

- informacja z (...) k. 64.

Pozwana zawarła z przedstawicielami zatrudnianych pracowników porozumienie w związku z sytuacją epidemiczną wywołaną C. – 19 i zastosowaniem rozwiązań przewidzianych w art. 15 g ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, na mocy którego uzgodniono obniżony wymiar czasu pracy dla wskazanych 4 pracowników o 10% na okres 3 miesięcy, tj. czerwiec, lipiec i sierpień 2020 r.

Pracownicy, których dotyczyło porozumienie byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, do której zastosowanie mają przepisy kodeksu pracy i z tego tytułu podlegali obowiązkowi ubezpieczeń emerytalno-rentowych. Do zawartych umów nie miały zastosowania postanowienia ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Dowód:

- porozumienie z dnia 25.05.2020 r. k. 19,
- pismo z dnia 02.02.2022 r. k. 30,
- umowy o pracę k. 32 – 35,
- druki (...) P (...) k. 65 – 68.

15 czerwca 2020 r. pozwana złożyła wniosek o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia C. 19.

Wniosek obejmował przyznanie środków na wypłatę od dnia 1 czerwca 2020 r. świadczeń z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy dla 4 pracowników przysługujących za okres 3 miesięcy z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników w kwocie 13 780,92 zł.

Pozwana oświadczyła we wniosku, że jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców, u którego wprowadzono przestój ekonomiczny lub obniżono wymiar czasu pracy w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia C. – 19 (...).

-

Niesporne, a nadto dowód:

- zeznania świadka J. G. k. 97,
- wniosek o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsca pracy ze środków FGŚP z załącznikami k. 10-12.

Wojewódzki Urząd Pracy w S. zawarł z pozwaną umowę o wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia (...) 19, na podstawie której przyznano pozwanej i przekazano środki na wypłatę świadczeń określonych we wniosku z 15 czerwca 2020 r.

Zgodnie z par. 3 umowy przedsiębiorca zobowiązany był do złożenia, po upływie okresów wskazanych w umowie między innymi dokumentów potwierdzających prawidłowość wykorzystanych środków. Osoby upoważnione przez Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy były uprawnione do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania postanowień umowy, wydatkowania środków zgodnie z warunkami umowy oraz w zakresie właściwego dokumentowania i wykorzystania środków.

W razie wykorzystania środków niezgodnie z umową lub wnioskiem, przedsiębiorca zobowiązany jest zwrócić środki w tej części wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków (par. 5 ust. 2).

Niesporne, a nadto dowód:

- umowa k. 13 – 15.

Środki przyznane na podstawie umowy zostały wypłacone w pełnej wysokości.

Niesporne, a nadto dowód:

- potwierdzenia przelewu k. 16 – 18.

Pozwana wykorzystała przyznane środki, zgodnie z umową na dofinansowanie do wypłaty wynagrodzenia za pracę wypłacanego pracownikom, którym na podstawie porozumienia obniżono wymiar czasu pracy.

Niesporne, a nadto dowód:

- zeznania świadka J. G. k. 97,

- rozliczenie wniosku k. 20 – 26,

- historia operacji na rachunku k. 72 – 73.

Wojewódzki Urząd Pracy w S. po przeprowadzonej kontroli ustalił, że pracownicy objęci wnioskiem z dnia 15 czerwca 2020 r., nie byli pracownikami zatrudnionymi w związku z prowadzoną przez pozwaną działalnością gospodarczą i w związku z powyższym pozwanej nie przysługiwało wsparcie w trybie art. 15 g ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W sytuacji, gdy pracodawcą jest niepubliczna szkoła jako placówka oświatowa, do której zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, wsparcie takie nie przysługuje, bowiem zgodnie z art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe prowadzenie niepublicznej szkoły nie jest wykonywaniem działalności gospodarczej.

Dowód:

- pismo (...) z sierpnia 2020 r. k. 47 – 50,

- pismo z dnia 17.12.2021 r. k. 28 - 29

- pismo z dnia 21.01.2022 r. k. 27.

Pomimo wezwań do zapłaty, pozwana odmówiła zwrotu przyznanych środków.

Niesporne, a nadto dowód:

- wezwanie do zapłaty z 16.03.2023 r. k. 40 – 43,

- wezwanie do zapłaty z 30.03.2023 r. k. 36 – 39,

- pismo z dnia 20.03.2023 r. k. 44 - 45,

- pismo z dnia 06.04.2023 r. k. 46,

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez obydwie strony, co do prawdziwości i wiarygodności których nie powziął zastrzeżeń oraz na podstawie zeznań świadka J. G., które należało uznać za wiarygodne.

Sąd pominął dowód z przesłuchania strony pozwanej na podstawie art. 235 (2) par. 1 pkt 2 i 5 k.p.c., ponieważ fakty, które dowód ten miał wykazać zostały udowodnione złożonymi dokumentami i zeznaniami świadka J. G. tym samym zmierzalby do przedłużenia postępowania.

Rozważania prawne:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 405 k.c. w zw. z art. 410 par. 2 k.c. Przepis art. 410 par. 2 k.c. stanowi, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Dla uwzględnienia żądania pozwu w tym zakresie konieczne jest zatem łączne wykazanie obydwu przesłanek, tj. faktu spełnienia świadczenia i faktu braku obowiązku w tym zakresie, a ciężar dowodu co do tych okoliczności, spoczywa, na stronie powodowej. Stosownie bowiem do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Nie było pomiędzy stronami sporne, że pozwana, na podstawie umowy zawartej z Dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w S. otrzymała świadczenie na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia (...) 19, zgodnie ze złożonym wnioskiem, tj. środki na wypłatę od dnia 1 czerwca 2020 r. świadczeń z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy dla 4 pracowników przysługujących za okres 3 miesięcy z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników w kwocie 13 780,92 zł.

Materiał dowodowy sprawy nie dał natomiast podstaw do ustalenia, aby strona pozwana nie była uprawniona do otrzymania świadczenia na podstawie art. 15 g ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19

Przepis art. 15 g ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19 (...) stanowi, że przedsiębiorca w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) oraz podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia (...)19, państwowa lub prowadzona wspólnie z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucja kultury, w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 87), u której wystąpił spadek przychodów w następstwie wystąpienia (...)19, a także kościelna osoba prawna działająca na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła (...) w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostka organizacyjna, może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia (...)19, na zasadach określonych w ust. 7 i 10.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawy przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Przepis art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi, że działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Przepis art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. stanowi, że prowadzenie szkoły lub placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, oraz innej formy wychowania przedszkolnego nie jest działalnością gospodarczą. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu działalność oświatowa nieobjęta prowadzenia szkoły, placówki, zespołu, o którym mowa w art. 182, lub

innej formy wychowania przedszkolnego **może być podejmowana na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.**

Jak wynika z wpisów w (...) pozwana K. G. prowadzi działalność nie tylko w zakresie prowadzenia niepublicznej szkoły podstawowej i niepublicznego przedszkola ale również i w zakresie opieki dziennej nad dziećmi i działalności wspomagającej edukację. Działalność w tym zakresie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców i w tym zakresie pozwana ma status przedsiębiorcy. Zatrudniani pracownicy świadczą pracę w pełnym zakresie prowadzonej przez pozwaną działalności. Pozwana była zatem uprawniona do skorzystania ze wsparcia przewidzianego art. 15 g ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...) 19 (...). Pozwana wsparcie to wykorzystała zgodnie z umową, brak zatem podstaw do jego zwrotu.

Z powyższych względów Sąd oddalił powództwo.